

[Rimstad.]

tet ligger ved det nuværende. Vi tror heller ikke, at det er nødvendigt at tage udligningerne over en så lang periode. Det vil måske yderligere forøge det problem, der kan være for den enkelte lejer, idet det måske kan virke som en sovepude for ham, som en tilskyndelse til ikke at gøre noget ved sit eget boligproblem — og det er jo det, han må gøre, hvis vi skal nå et antageligt resultat.

Den manglende præcision af huslejestoppets bortfald — vi ved ikke, om huslejestoppet skal bortfalde efter 8 års forløb, eller om det skal fortsætte; jeg forstår, at afgørelsen heraf er henlagt til kommunerne — vil også forhindre, at den naturlige rotation i boligmassen sættes i gang igen, fordi det, som tilfældet var med den lange udlejningstid, kan virke som et sikkerhedsnet under den del af lejerne, som måske ikke har nogen tilskyndelse til at gå i gang med deres egne problemer med hensyn til deres boligforhold.

Endelig er der rentesikringsordningen. Den er jo udformet således, at rentesækningen gives til de sociale boligselskaber. Det betyder i realiteten ikke andet end et tilskud fra statens side til byggeriet, og det er klart, at hvis man vil have byggeriet til at forløbe kunstigt under en anden rente end den gældende markedrente, må man give det et tilskud. Hvis man kun giver dette tilskud til en del af byggeriet, vil den anden del, i dette tilfælde den private del, imidlertid blive meget dårligt stillet. Den ved ikke, hvilke vilkår den kan bygge til for at få de boliger, den bygger, udlejet, og derfor vil den tøve med at tage et initiativ. Det er meget uheldigt, for derved får man ikke gang i det, man gerne vil have gang i: en afvikling af byggestoppet, en sikkerhed for, at den boligreserve, som jeg før omtalte, kommer rigtig til verden.

Når dette er sagt, vil jeg gerne tilføje, at der er adskillige resultater i forliget, som der er god grund til at være tilfreds med. Det gælder som tidligere nævnt først og fremmest, at forliget må anskues og bør anskues under synsvinklen en optøningsproces. Men også andre ting er tilfredsstillende. Det gælder den foreslåede sociale sikringsordning, og det gælder i det store og hele udformningen af grundejernes egen

boligfond, som dog efter vor mening fuldt ud burde administreres af grundejerne selv uden statens og lejernes medvirken; for os er dette et spørgsmål om ukrænkeligheden i grundlovens ejendomsretsparagraf. Under alle omstændigheder glæder vi os over, at grundejerne ikke generelt bliver tvunget til for stedse at aflevere stigningsprovenuet til staten og nybyggeriet, idet vi ville se noget sådant som en krænkelse af ejendomsretsparagraffen.

Vi glæder os over, at licitationslovforslaget skal ændres og liberaliseres i forbindelse med forliget. Vi anser den ændring, man her er blevet enig om, nemlig at fjerne udskydningerne, for meget vigtig for prisdannelsen i nybyggeriet.

Hvis man under det kommende udvalgsarbejde vil bestræbe sig for at fjerne nogle af de mest iøjnefaldende fejl og mangler ved forliget, vil mit parti stille sig positivt til den vej ud af uføret, som forliget angiver. Vi må imidlertid understrege, at de indvendinger, vi foreløbig er fremkommet med, for os har en sådan vægt, at vi — hvis ændringer ikke sker — må forbeholde os vor stilling til resultatet af det lovgivningsarbejde, der skal fremstå af forliget.

Niels Westorby: Lige efter at det firkantede forlig mellem de fire gamle partier var indgået, var det, som om man mærkede, at der gik en lettelsens brise over land og rige; nu var boligproblemet endelig løst, sagde man. Jeg lagde mærke til, at den højtærede boligminister i går gav udtryk for, at det nærmest var noget i retning af et foreløbigt skridt på vejen mod løsningen af boligproblemet, men ikke den endelige løsning. Det er også, som om ordførerne i dag er klar over, at man vistnok skal trække sig lidt tilbage fra forliget og ikke love for meget med hensyn til den fremtidige løsning af boligproblemet. Gør man det og regner man med, at dette boligforlig sikrer nybyggeriet og løser boligproblemet, gør man regning uden vært. Det vil være en illusion at tro, at det boligforlig, der er indgået, vil skabe en god ramme om fremtidens nybyggeri; det gør man vist klogt i at holde sig for øje.

Fru Else-Merete Ross sagde, at da det forlig, der er indgået, var et kompromis mellem de fire gamle partier, havde ikke